

NOVA GORICA: Igralka Urška Taufer o odrskih in življenjskih izzivih

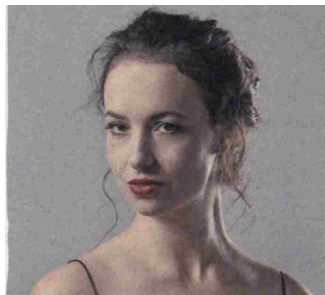
"Želim si, da duševne težave ne bi bile tabu"

Če bi lahko z eno besedo opisala igralko Urško Taufer, je to beseda pojava. Na odru je kodrasto energična, nabrita, zabavna, pa tudi zlobna, preračunljiva, resna, tragična. Užitek jo je gledati v dramah, komedijah, avtorskih projektih, otroških predstavah. Pa ji prisluhniti, ko poglobljeno razmislija o svetu in sebi. In novi različici sebe, ki jo gradi po nedavni težki preizkušnji. Delo na sebi je ključno, pravi večkrat nagrajena igralka, ki nas vabi na dve predstavi. Septembra jo bomo videli v Mojstru in Margareti v naslovni vlogi, oktobra pa v Pravljicah našega otroštva.

Za nami je vroče poletje. Je to za vas čas odklopa ali ste še vedno z mislimi v gledališču?

"Želim si, da bi bilo poletje čas odklopa, me pa večinoma doletijo deljeni študiji. To pomeni, da imamo en del vaj pred poletjem, sledijo poletne počitnice, avgusta pa nadaljujemo z vajami. Prvi del odpre kup vprašanj, in če dobiš odgovore nanje, je tudi poletje lažje. Prednost priprave take predstave je v času, saj lahko vsi v miru razmislimo o vlogah. Slabost pa je v tem, da se ne moreš prav zares odklopiti, regenerirati, spojit s svetom, ki je izven gledališča. Tudi če ležiš na plaži, plavaš mrtvaka v morju, te zagrabi družba te zgodbe, likov, ki te čakajo, da se 'spojčiješ'. Zato sem te počitnice zastavila malo drugače - šla sem na jug Italije in se učila italijansko."

Pred vami je velik izziv, klasika Mojster in Margareta. Vem, da ste velika oboževalka tega romana.

Urška Taufer je hčerka igralkice Mojce Partljič in režiserja Vita Tauferja ter vnukinja pisatelja Toneta Partljiča.

Foto: Foto atelje Pavšič Zavodlav

"Izziv je resnično velik. Sprašujem se, če ne celo prevelik. Še nikoli se nisem počutila tako praznih rok med nekim procesom. Romana sem se v srednji šoli lolila večkrat. Vsakič sem ga odložila precej na začetku, tam pri kajočem pesniku in topli limonadi. Roman me ni spustil zraven. Verjetno je bilo šele v petem poskusu, ko me je povlekel vase in me ni spustil. Od takrat je z mano. Spomnim se nekih sanj izpred nekaj let. Peljem se na avtobusu, ko zagledam mačka, ki me čaka na postaji, grem za njim po temni ulici. Te sanje so večkrat prišle. Nikoli me ni nikamor pripeljal. Samo temna ulica in tam neke spredaj v temi, maček. Upam, da tokrat kam prideva."

"Vse se bo izteklo v redu, na tem je zgrajen svet." To je en izmed citatov v romanu. Zdi se mi, da je prav za te čase, kajne?

"Človeštvo: zgodovina skozi prizmo optimizma je knjiga, ki mi je v zadnjem času prišla pod roke in jo zdaj že redno podarjam za darilo ljudem, ki jih imam rada. Avtor se zaveda, da bo knjiga na prvi pogled označena za 'naivno'. Ker moraš biti izredno naiven, da na ta svet tukaj in zdaj ter na našo prihodnost zreš z optimizmom. Verjetno se prav zaradi te svoje naivnosti lahko poklicno ukvarjam z gledališčem."

Oktobra bomo uživali v Pravljicah našega otroštva, ki ste jih pod režijsko taktirko Jerneja Lorenčija pripravljali s kolegi iz Kranja. Kakšni so vaši spomini na otroštvo?

"Mislim, da boste res uživali. Predstava je lepa, meni izredno ljuba. Cel študij je prežemala atmosfera bližine soljudi, spoznavanja ekipe ne skozi to, kar smo zdaj, ampak skozi spomine tistega, kar nas je zaznamovalo v otroštvu. Utrinki, ki se zdijo banalni, odpirajo svetove občutkov in razmišljanj, ki smo jih že pozabili, potisnili na stran. Prav ta predstava me je spomnila na moje res lepo otroštvo. Nagnjeni smo k temu, da nas preganjajo travme; mir, igra pa pozabimo, ker tako zelo pripada tistemu trenutku kam."

Novogoriškemu občinstvu ste prislili k srcu s številnimi vlogami. Katera se vas je najbolj dotaknila in v kateri ste najbolj uživali?

"Težko rečem, katera se me je najbolj dotaknila. Lep, zelo lep spomin imam na Podsvet, predstavo, ki jo je režiral Dušan Jovanović. Premalo smo jo igrali. V lepem spominu imam tudi Ondino, Galeba, Tartuffa, Ime, Črička. In seveda Realiste, čez sto ponovitev in najboljša možna ekipa. Pa nazadnje - Pravljice našega otroštva. Težko bi izbrala eno. Želim si, da bi premalo igrane predstave obudili in spet igrali."

Ste se kdaj v vaši karieri srečali s temočnimi občutki, kot jih opisujete v Čričku in temočnem občutku?

"Neverjetno, da sem v SNG Nova Gorica že sedem let. Vmes sta sicer dve leti, ko je vse stalo. In prav v tistem obdobju sem se srečala z občutki iz Črička. Kaj se je zgodilo, da so antidepresivi postali drugo najbolj predpisano zdravilo na svetu? Vsak se v določenem obdobju znajde v stiski, ko ne vidi izhoda. Ko ga preplavijo občutki, ki se jih ne more znebiti. In ko jih predolgo ignoriraš, prenašaš, tudi telo 'zboli'. Takrat obiščeš zdravnika. Ko preiskave pokažejo, da je vse v redu, ti povejo, da je zadeva psihosomatska in te domov pošljejo z antidepresivi. Bliznji si oddahnejo, možgani spet producirajo hormone sreče, opomoreš si in si spet operativen. Malo te je sram, le redkim si upaš povedati, da si na 'tabletah' in neredko dobiš odgovor, zašepetan na uho: 'Ja, jaz tudi.' Meni so pomagali, da sem spet shodila in dojela, da

Le kdo ne pozna Realistov?

Foto: SNG Nova Gorica/Peter Uhan

Mravljinec (Andrej Zalesjak) in Veverica se v Čričku srečata s temočnimi občutki.

Foto: SNG Nova Gorica/Peter Uhan

nisem na smrt bolna. Potem pa se je začelo delo, da sem jih lahko hitro opustila. Želim si, da duševne težave ne bi bile tabu, da bi o njih govorili in govorili: 'Veš, ni sramotno jemati antidepresivov.' Sramotno pa je, da živimo v družbi, v kateri je to za toliko ljudi edina rešitev."

Pred leti ste napisali dramsko besedilo z naslovom Kako osvojiti fanta (4 simpl koraki). Ste morda s širimi simpl koraki osvojili tudi vašega partnerja, igralka Matijo Rupla?

"(Smeh.) Ljubezen pač vrta ta svet. Spomnim se, ko sem Matijo spoznala šest, sedem let preden sva postala par. To je res zanimiva zgodba! Ni recepta, kako priti do svojega partnerja. Priznati pa moram, da smo postavili tak naslov, da pritegne. Meni se je vedno zdel grozen. Gre za svet najstnikov, mladih ljudi, ki so se odnosov učili v svojih družinah in obupnih instant nasvetih, ki jih berejo v revijah. O grozljivem

kaosu v glavi, do katerega ta kombinacija pripelje. O pravih zgledih, ki jih ponavadi najdeš v ljudeh, ki ne živijo v vili z bazenom in nimajo Mercedes. Idejo sem dobila pri svoji prijateljici, ki jo je pred našo srednjo šolo ustavil brezdomec in prosil za denar. Bil je njen oče. In je ni spoznal. Tako. Ta oče se izkaže za glavnega junaka drame."

Sporočilo te predstave je bilo, da vse se lahko zgodi, če si to res želimo. Se vam je že uresničilo, kar ste si želeli, ali še čakate na izpolnitev svojih sanj?

"Malo sem nehala sanjati. Preveč delam in nimam časa. Ali pa je to izgovor. Sem se pač odvadila neke višeti in si želeli stvari. Do zdaj nisem niti opazila, da že živim svoje sanje. Ne vseh seveda, nekaj. Veliko. Vaše vprašanje me je vzpodbudilo, da si bom za to vzela več časa."

ANIKA VELIŠČEK